

Fagbladet

OFFICEREN

03 / JUNI 2022

eFP, Estland

**DET STORE
LOGISTISKE
PUSLESPIL**

**OFFICEREN I BEREDSKABSSTYRELSEN
DEN NYE HOVEDBESTYRELSE
INDBERETNINGSCIRKULÆRE OG OPLYSNINGSPLIGT
SENIORSEMINAR**

www.hod.dk

INDHOLD

NR. 3/2022

Leder

Kort nyt

Officeren i Beredskabsstyrelsen

Enhanced Forward Presence

- Alle mand af hus
- Logistikken måtte klares on the go

Repræsentantskab

Faglige Forklaringer

Bornholm: Brug for alle
øjne og ører

I audiens hos
forsvarsattachéen – Tyskland:
Tilbage i naturlig lederrolle

Verserende sager

Forsidefoto:
Sara Skytte

Bagsidefoto:
Berit Hvassum

FORANDRINGENS VINDE BLÆSER

Formand
Niels Tønning
niels@hod.dk

JEG HAR I DEN SENESTE TID VED TO LEJLIGHEDER haft mulighed for at beskrive Forsvarets personelsituation for forligskredsen. Og det tyder på, at jeg - og andre - er blevet hørt. Martin Lidegaard (R) skrev i en fin kronik i Altinget d. 12. maj, at den sværeste opgave i det næste forsvarsforlig bliver at skaffe nok dygtige kvinder og mænd til det danske forsvar. At man kan poste milliarder i nyt materiel, men uden de rigtige kvinder og mænd i fremtidens forsvar, kan vi simpelthen ikke løfte vores opgave – manglen på kvalificeret personale er kritisk. Men ikke mindst, at han og de øvrige forsvarspolitikere og Forsvaret selv er sig udfordringen pinligt bevidst. En pointe, som kort efter blev understreget af vores minister, da han ligeledes i Altinget og i øvrigt også i Berlingske udtalte, at det første pejlemærke for det næste forlig er, at Forsvaret skal være en attraktiv arbejdsplads og kunne konkurrere med det private erhvervsliv om medarbejdere.

HOD medlemmer har som resten af befolkningen skullet forholde sig til fjernelsen af Forsvarsforbeholdet. Og ligegyldigt hvad man personligt måtte mene, så er forbeholdet nu fjernet, og Danmark tager del i EU-forsvarssamarbejdet på lige fod med de øvrige EU-lande. Uanset omfanget af dansk

Jeg er med de politiske udmeldinger aktuelt fortrøstningsfuld over for, at der i det kommende forsvarsforlig vil blive afsat midler til at håndtere de personelmæssige udfordringer. Jeg tror imidlertid også, at man kun har et skud i bøssen, og at det derfor vil være afgørende, at man rammer plet.

deltagelse i fremtidige EU-missioner, så kan selv danske enheder kun være et sted ad gangen. Selv om man må antage, at NATO-forpligtelser i et forhøjet beredskab eller eFP vil have forrang, så kan bundlinjen stadig medføre en øget belastning og kortere tid mellem missioner. En mulig trend, som man politisk bør forholde sig til, for den kan være direkte ødelæggende for alle de aktuelle HR-politiske bestræbelser på at stoppe afgang og øge rekrutteringen.

Jeg er med de politiske udmeldinger

aktuelt fortrøstningsfuld over for, at der i det kommende forsvarsforlig vil blive afsat midler til at håndtere de personelmæssige udfordringer. Jeg tror imidlertid også, at man kun har et skud i bøssen, og at det derfor vil være afgørende, at man rammer plet. Listen over områder, hvor der skal genskabes acceptable vilkår, er lang, og da der ikke er en 'One size fits all'-løsning, kan man ikke nøjes med nogle få selektive tiltag. Den attraktive arbejdsplads skal skabe mulighed for geografisk mobilitet, relevant uddannelse, der ikke belaster job eller familie, synlige og attraktive karrieremuligheder m.v., men også alle de materiel-, bygnings- og administrative forudsætninger for en meningsfuld hverdag.

Sidst, men bestemt ikke mindst, så bliver man med fjernelse af EU-forbeholdet og den forventeligt

længerevarende forøgelse af missioner i ramme af NATO beredskabsforøgelse nødt til at sikre en passende belastning for de ansatte og deres familier. Det er ikke så afgørende for enhederne, om de indsættes i en FN-, EU- eller NATO-mission – det er varigheden og hyppigheden og dermed fraværet fra familien, der i sidste ende bestemmer, hvor meget den enkelte vil tåle.

Det er ikke så afgørende for enhederne, om de indsættes i en FN-, EU- eller NATO-mission – det er varigheden og hyppigheden og dermed fraværet fra familien, der i sidste ende bestemmer, hvor meget den enkelte vil tåle.

For år tilbage havde vi et forlig, der krævede, at Forsvaret vedvarende skulle kunne have et vist antal enheder udsendt kontinuerligt. I den forbindelse tilpassede man organisationen til, at alle skulle kunne tåle en udsendelse hvert tredje år. Selv med de nuværende opgaver og missioner er mange i dag udsendt langt hyppigere. Hvis man politisk vil mere og samtidig anerkender, at der også skal skabes rum for en rimelig

livsbalance for Forsvarets ansatte, så håber jeg, at man husker og respekterer, at det vil kræve flere og mere robuste enheder. Heldigvis er jeg stadig optimistisk efter at have hørt den afsluttende partilederdebat på afstemningsdagen. Politikerne ved godt, hvordan tingenes tilstand er. De skal bare fortsat huske det.

BONUS TIL KUNDER I TRYG

VI HAR GODT NYT TIL DIG, hvis du har dine forsikringer hos Tryg. TryghedsGruppen er den største aktionær i Tryg, og som kunde i Tryg er du medlem af Trygheds-Gruppen. TryghedsGruppens repræsentantskab har besluttet at udbetale bonus til Trygs kunder for 7. år i træk. Årets bonus er på 8 % af det, du i alt har betalt for dine forsikringer hos Tryg for 2021 – dog med en minimumsgrænse for udbetaling på 75 kr.

Udover at udbetale bonus til sine medlemmer uddeler Trygheds-Gruppen gennem TrygFonden i 2022 også op til 650 mio. kroner til projekter, der skaber tryghed i Danmark fx hjerteløberordningen, hjertestartere, besøgshunde og livreddertårne.

Udbetalingen af bonus fra TryghedsGruppen sker direkte til NemKonto til efteråret 2022, såfremt vi har cpr-nr. på kunden.

Læs alt om bonus fra Trygheds-Gruppen på tryghed.dk

HOD søger en
konsulent.
Se
STILLINGSOPSLAGET
på hod.dk

NORMALE VARSLINGSREGLER FOR FERIE ER:

MINIMUM 3 MÅNEDER FØR skal du have besked om fastlæggelse af din hovedferie, altså de normale 3 ugers sammenhængende sommerferie. Disse uger bør ligge i hovedferieperioden (1. maj – 30. september). Du kan dog aftale at holde kortere sommerferie samt at holde den uden for hovedferieperioden.

Minimum 1 måned før skal du have besked om fastlæggelse af din restferie, det vil sige anvendelsen af de sidste 2 uger om året.

Ved afvarsling er det de samme regler, som er gældende.

Hvis din hovedferie afvarsles, så skal det ske senest 3 måneder før den planlagte hovedferie; for de øvrige ferieuger er der krav om 1 måned før. I alle tilfælde får du ferien på et andet tidspunkt.

Afvarsles der med kortere tid end kravet, men stadig inden ferien er påbegyndt, så tilskrives der 1,8 time pr. dag, som rykkes.

Afvarsles en ferie, når ferien er påbegyndt, så tilskrives der 3,6 time pr. dag, som rykkes.

Timerne, som tildeles på grund af afvarslingen, tilskrives som arbejdstid.

Vær i øvrigt opmærksom på, at hvis du får aflyst en rejse i forbindelse med ferie, hvor der reelt er tale om afspadsering, så kan du ikke forvente at få dækket de egentlige udgifter til selve rejsen. Så er det kun afspadseringen, tiden, der selvfølgelig ikke bliver trukket fra kontoen.

Steen Gøtsche

erligere mekanismer

idsbegrænsning på oberst/kommandør stillinger ved
stillingsskifte

Åremålsansættelser ved indtræ på niveauet

På repræsentantskabsmødet i Svendborg blev Niels Tønning genvalgt som formand for HOD. Han har siddet på posten siden 2014, og han har selv meldt ud, at det her bliver den sidste periode. Det betyder, at HOD skal have ny formand i 2025.

Læs mere fra repræsentantskabsmødet og tillidsrepræsentantseminaret inde i bladet.

OFFICEREN I BEREDSKABS- STYRELSEN

Den 1. april 2021 blev Laila Reenberg ny direktør i Beredskabsstyrelsen. Det har været en tid, hvor medarbejderne i den grad har været i vælten. Officeren har sat direktøren stævne til en snak om beredskabet og officerens rolle i det nu og i fremtiden.

TEKST MICHAEL AAGAARD JENSEN FOTO JESPER BLÆSILD

Du har i mange år været i Ministeriet og senest i Forsvarsministeriets Personalestyrelse. Hvordan har skiftet til en mere operativ virkelighed i Beredskabsstyrelsen været?

Det har været et fantastisk skift. Jeg har været vant til at have en mere understøttende rolle i forhold til de operative kerneopgaver. Så det at komme over i Beredskabsstyrelsen og få et mere bredt ansvar for et område har virkelig været en god udfordring for mig personligt. Jeg var rigtig glad for at være chef for Forsvarsministeriets Personalestyrelse, men det var et noget smallere område med fokus på HR. Her er der en meget bredere opgaveportefølje. Jeg har samtidig kunnet tage min direktørerfaring og min erfaring fra ministerområdet med mig. Det har været en stor fordel, fordi Beredskabsstyrelsen stadig er "den nye dreng i klassen". Så det at have kontakterne og vide, hvordan ministerområdet fungerer, tror jeg har været en stor fordel. Jeg havde et super godt indtryk af Beredskabsstyrelsen, før jeg begyndte, men jeg er stadig blevet meget positivt overrasket over, hvor dedikeret og engageret en medarbejdergruppe der er her.

I Berlingske (11. februar 2022, red.) taler du om, at Beredskabsstyrelsen mangler flere muskler. Hvad vil du gøre for at rette op på det?

Beredskabsstyrelsen har haft meget store opgaver de sidste cirka to år. Det begyndte med testcentre-

ne, hvor vi var de første, før regionerne og private kom op at køre. Så gik det over i minkindsatsen, som så igen gik over i en række klimarelaterede opgaver, og så kom hele test- og podningsopgaven, som vi bidrog til hen over årsskiftet. Da vi så tænkte, at nu begynder vi at kunne tage en pause, så kom Ukraine. Vores holdning er, at vi selvfølgelig skal stille op, når der er brug for os. Vi har dog den udfordring, at vores styrkeproduktion og styrkeindsættelse sker samtidigt - forstået på den måde, at de værnepligtige, som vi uddanner, også er dem, vi indsætter. Når der er kortere mellem de operative spidsbelastningsperioder, så er der noget uddannelse, vi må sætte på hold eller gøre på en anden måde. Det betyder noget for beredskabet, og derfor skal vi hele tiden sørge for, at de opgaver, vi løser nu, ikke kompromitterer beredskabet på længere sigt. Så vi må prioritere og omfordele ressourcer, så der måske er noget udviklingsarbejde, som ligger på hold, indtil vi har fået en pause, og medarbejderne er klar igen.

Så er der selvfølgelig hele spørgsmålet om, hvad der skal ske på længere sigt. Altså, hvad skal beredskabet fremadrettet? Det bliver noget, man kommer til at drøfte i forbindelse med et forlig, så det kan jeg af gode grunde ikke gå ind i.

I artiklen i Berlingske siger du, at medarbejderne er slidte. Hvad vil du gøre, for at de vilkår, medarbejderne har, bliver bedre?

Det er rigtigt, at medarbejderne har haft rigtig mange opgaver. En ting er antallet af timer. Noget andet er, at planerne hele tiden bliver lavet om. Det belaster også. Så det er noget med at prøve at sørge for, at der ikke bliver lavet mere om på planerne, end opgaverne kræver. Igen skal der prioriteres. Jeg tror også, at det betyder noget, at jeg fortæller medarbejderne, at jeg som direktør godt ved, at de er pressede nu, og at jeg gør, hvad jeg kan for at prioritere, og at de ikke skal forvente, at det skal være sådan her til evig tid.

Dine ansatte går vagt, samtidig med at det forventes, at medarbejderne passer daglige arbejdsopgaver, uden at der er den fornødne tid til begge dele. Kan arbejdet organiseres på en måde, så medarbejderne ikke har dobbeltroller?

Jeg kender godt det regnestykke. Svaret er, at vi ikke har en forventning om, at medarbejderen løser 100 procent sagsbehandlingsopgaver. Det er stadig er en god idé, at vores vagter er bredt ud over et relevant antal medarbejdere, så det ikke er de samme, der hele tiden skal gå vagt. For det handler om kompetencer og at have føling med den metier, vi har ansvar for. Så jeg tror, vi skal fastholde, at der er mange, der går vagt, men vi skal sørge for, at hvis en medarbejder så kun har for eksempel 60 procent tid af sit årsværk tilbage, så skal der ligge opgaver, der svarer til 60 procent. Noget af det, vi vil pege på i

forhold til vores faglige indspil til et forlig, er, hvordan vi kan løse den her udfordring.

Hvad ser du som officerens styrke?

Officerer er uddannede og trænede i at tænke strategisk. De er dygtige til at forudse kommende udfordringer, og så er de omstillingsparate, robuste og resultatorienterede. Hvis du giver en officer en opgave og siger, at du skal have noget klokken 16, så gør han det, han nu kan, inden for den tidsramme. Det kan godt være, det ikke er guldrandet, men han går ikke i panik over tidsrammen. Det er sådan noget, der er super vigtigt at kunne, når du har en krise. Det er kernen i det, der gør, at officerer er særligt værdifulde i en organisation som vores. Der er gået cirka 20 år, hvor man ikke har haft en egentlig officersuddannelse i Beredskabsstyrelsen. Vi har for et par år siden indgået et samarbejde med Flyvevåbnets Officersskole og med Forsvarsakademiet, så vi uddanner officerer sammen med Flyvevåbnet og på master-niveau sammen med de andre værn på FAK. Vi har også lige indført en sektionslederuddannelse, så at vi nu også har en uddannelse for dem, der svarer til kaptajn i de andre værn, og vi har øget optaget på officerssskolens grundmodul. Alt det gør vi, fordi officerer har nogle af de egenskaber, der er helt afgørende for en organisation som vores.

Der er ikke så mange beredskabsofficerer blandt chefer og souschefer i Beredskabsstyrelsen. Mangler der noget i den nuværende officersuddannelse?

Det er ikke rigtigt, at der ikke er chefer med uniformeret baggrund i hovedkvarteret, og ude ved centrene er alle chefer officerer. Men når det så er sagt, så har jeg også et ønske om, at vi får flere officerer ind her i hovedkvar-

teret. Jeg skal dog skynde mig at sige, at vi kan og skal ikke udelukke de være en uniformeret organisation. For vi arbejder også med love og regler og godkendelse af eksempelvis farlige virksomheder. Vi har opgaver på det nukleare område og på det kemiske område. Så vi har brug for ingeniører, jurister og så videre. Vi skal have det relevante miks.

Hvad gør I så i forhold til at tiltrække mere arbejdskraft på leder- og officersniveau?

Jeg kan ikke gå ud på gaden og finde en beredskabsofficer, som har så og så mange års erfaring. Jeg kan selvfølgelig håbe på, at nogle af dem, der er gået ud på et tidspunkt, stadig er relevante og har lyst til at komme tilbage. Det sker også ind imellem. Derudover skal vi kompetenceudvikle de folk, vi har. Det kan man gøre på mange måder. Mobilitet er noget af det, vi taler rigtig meget om. Det kan være vanskeligt, men ikke desto mindre er det vigtigt både for den enkeltes udvikling og for organisationens. Så er der også den mulighed at kigge ud. Vi har folk på både befalingsmands- og officersni-

– Det er rigtigt, at medarbejderne har haft rigtig mange opgaver. En ting er antallet af timer. Noget andet er, at planerne hele tiden bliver lavet om. Det belaster også.

Laila Reenberg

veau, som er kommet til fra andre værn. Så der kan man komme et lille stykke ad vejen. Så er der de civile, og der er civile, der har løst operativt beslægtede opgaver så længe, at de nærmest er beredskabsofficerer. Det er de ting, man kan gøre på den korte bane. Ellers handler det om at lægge sporene til den lange bane. Det kan kun gøres på én måde, og det er ved at øge optaget på officersuddannelserne, og det er det, vi gør.

På befalingsmandssiden udbyder vi nu også Den Militære Akademiuddannelse (MAU). Så vi kompetenceudvikler vores befalingsmænd, og når de har en MAU, vil nogle af dem også kunne træde ind på officersuddannelsen.

Hvad gør I så i forhold til fastholdelse af nuværende ansatte?

For mig personligt er det rigtig vigtigt, at vi udøver god ledelse. Det er lidt et fortærsket udtryk, men for mig betyder det blandt andet, at man har en ærlighed og ordentlighed over for sine medarbejdere, og at man, når man kræver fleksibilitet, så også selv giver fleksibilitet. Vi skal behandle folk som individer, for der er forskellige behov, vi skal tage hensyn til. Vi er udfordrede på geografien, for vi er spredt over hele landet, og det er ikke så nemt at flytte fra Tinglev til Thisted eller fra Bornholm til Haderslev. Det prøver vi at understøtte økonomisk, men også ved at man for eksempel kan have et par hjemmearbejdsdage, eller at det måske kun er for en periode, hvorefter man kommer tilbage til sin geografi.

Er den strategi, der ligger nu, rigtig i forhold til rekruttering og fastholdelse af de unge officerer?

Hvis man som officer gerne vil gøre karriere og gerne vil være chef, så er man nødt til at have en vis bredde. Det er ikke hensigtsmæssigt, hvis man bliver på det samme tjenestested i 30 år, for man får et andet perspektiv, når man arbejder et nyt sted. Vi vil også gerne understøtte, at nogle af vores folk kan få job i nogle af de støttende styrelser. Det kan virke paradoksalt, når vi taler fastholdelse, men hvis et mindre antal af vores officerer kan få job i FMI eller FPS, er det godt for udviklingen af organisationen. Vi prøver også - ikke alene i forhold til den enkeltes karriereudvikling, men også i forhold til at have de rette kandidater til de stillinger, der nu er - at tænke to skridt frem. Det er ikke nogen nem opgave, og geografi er en vanskelig nød at knække, men den gammeldags indstilling om, at man bare bliver beordret, den kommer der ikke noget godt ud af. Så holder folk bare op. Så man skal kunne finde ud af det i fællesskab.

Hvad skal der gøres for at få harmoniseret løn- og ansættelsesvilkår for beredskabsofficerer i forhold til officerer i de tre værn?

Det er et overgangsp problem, fordi det kun er for de tjenestemandsansatte, der er et problem. Der går dog nogle

år, før der kun er overenskomstansatte tilbage. Det problem kan kun løses under overenskomstforhandlingerne, for en harmonisering kræver, at der skal bruges

overenskomstmidler. Det har der ikke været appetit på hidtil. Set fra Beredskabsstyrelsens isolerede synsvinkel så ville det da være rart, at der var den harmonisering. Men det vil kræve, at HOD kaster mange penge efter det her, hvis det skal kunne lykkes.

Hvilke tanker gør du dig om den organisatoriske mobilitet - altså: hvilke muligheder skal en beredskabsofficer have for at kunne få job i FKO, FMI eller et andet sted?

En beredskabsofficer kan allerede søge job i for eksempel FPS, FMI og FES, lige som alle andre officerer kan. Jeg tror ikke, at der har været så stor appetit på det. Det kan måske hænge sammen med, at vi er det nye

barn i klassen. Det ville være en kæmpe gevinst og styrke for os, at vi havde nogle af vores folk i andre styrelser. For de kender vores vilkår, vores kultur og kan bringe det med ind i de styrelser, der skal understøtte os.

Dine medarbejdere påvirkes dagligt af dårligt fungerende koncernfælles løsninger. Hvad betyder det for dine medarbejdere, og hvad skal der gøres ved det?

Der er ingen tvivl om, at vores infrastruktur, for eksempel IT og etablissement, er vigtig for medarbejdernes effektivitet og motivation, og der er en række områder, der ikke har kørt optimalt. Det er der en kollektiv erkendelse af i hele koncernledelsen, at vi er nødt til at gøre noget ved - ikke mindst af hensyn til medarbejdernes trivsel. Så derfor er jeg også sikker på, at det bliver bedre, for første skridt er, at vi erkender, at der er et problem.

Et andet område, jeg hører meget om, når jeg er rundt på beredskabscentrene, er vores logistikcentre, vores forsyninger og vores værksteder. Alt det, der er koblet op på FMI-delen af DeMars. Der er ingen tvivl om, at det har været vanskeligt for Beredskabsstyrelsen at komme ind i det, og det fylder rigtig meget for de medarbejdere, som sidder med det. Så vi er nødt til at kigge på, hvad kan vi gøre, for at de ikke mister modet helt. Det er en af de opgaver, jeg har taget med hjem fra mine besøg rundt om i landet, og vi er i gang med at kigge på det lige nu.

Hvordan ser du beredskabet om fem år? Og hvilken rolle har officeren der?

Det er ikke en mindre kompleks verden, vi kommer til at se ind i. Det gælder både på den sikkerhedspolitiske arena og den teknologiske. Derudover er der hele klimadagsordnen. Det betyder, at vi skal have et relevant beredskab i forhold til de udfordringer. Hvordan det så skal være og hvor meget, det er en politisk beslutning. I forhold til officerens rolle så er det klart, at jo mere kompleks en verden og jo flere kriser, jo mere har vi brug for de kompetencer, som officeren har. ■

- Det er ikke rigtigt, at der ikke er chefer med uniformeret baggrund i hovedkvarteret, og ude ved centrene er alle chefer officerer. Men når det så er sagt, så har jeg også et ønske om, at vi får flere officerer ind her i hovedkvarteret.

Laila Reenberg

ALLE MAND AF HUS

Sideløbende med den danske kampbataljons ankomst til Adazi, Letland, i maj besøgte Officeren det nordlige naboland, Estland. Her har ca. 220 danske soldater siden marts været stationeret på Tapa-basen som bidrag til NATO's Enhanced Forward Presence (eFP).

TEKST NIELS-BIRGER DANIELSEN FOTO SARA SKYTTE

TUNGE BRITISKE MILITÆR-KØRETØJER

holder parkeret tæt langs vejene, for der er ikke længere plads til dem alle på parkeringsområderne på Tapa-basen. Det bliver klart, da vi sammen med kaptajn Sajad Habib går fra den danske styrkes indkvarteringsbygning mod bygningen, der rummer danskernes lager og depot.

En hel ekstra bataljon fra Storbritannien – op mod 700 soldater – er i den seneste tid ankommet som forstærkning af det britiske styrkebidrag. Også ca. 200 franske soldater har indfundet sig, selv om Frankrig ikke står for tur i indeværende rotationsperiode. De nyankomne sover i tæt belagte skurvogne og store telte. En interimistisk kantine er blevet indrettet i en garagebygning,

hvor borde og stole i nødvendigt antal er stillet ind.

Tapa er en by mellem Tallinn og Narva med knap 7.000 indbyggere og en i dag ubenyttet landingsbane, som vi kan skimte i det fjerne, er et levn fra Sovjet-tiden, hvor stedet lagde jord til en flyvestation. I dag rummer basen et samlet militært personale på ca. 3.500.

Vi er på besøg lige før mobiliseringsøvelsen Hedgehog, der fandt sted i perioden 16. maj - 3. juni. Ifølge Estlands officielle radio og tv's hjemmeside havde den deltagelse af ca. 15.000 personer. Dermed er den efter bredere NATO-målestok ikke nogen større begivenhed, men i et land med blot 1,3 millioner indbyggere kan den roligt kaldes en generalmobilisering. Deltagerne var hele 1. Estiske Brigade, hele 2. Estiske Brigade (en uddannelses- og mobilise-

ringsbrigade), NATO's samlede Enhanced Forward Presence i Estland (eFP) samt det estiske hjemmeforsvar.

Den danske styrke på ca. 220 soldater er indlejret i den britiske kampgruppe. Den danske næstkommanderende, major Peter Seemholt, arbejder under den britiske bataljonschef, og en anden dansk officer gør tjeneste i kampgruppens stab som leder af efterretningscellen.

Vi har i denne reportage valgt at se på logistikken, d.v.s. indsatsen i baglandet bag de mere eksponerede kamptropper fra Viking-kompagniet - et mekaniseret infanterikompagni fra Jydske Dragonregiment (JDR). Det er derfor, vi er i selskab med kaptajn Habib, der er næstkommanderende for Det Nationale Støtteelement (NSE). Han er sammen med major Benjamin Dressel, chef for Logistisk Detachement (LOGDET), ansvarlig for at få netop logistikken til at fungere.

LOGISTIKKEN MÅTTE KLARES *ON THE GO*

Da Danmark skulle overtage pladsen i eFP-styrken i Estland, som vi udfylder i rotation med Frankrig, måtte alt i indkvarterings- og kontorbygningen i Tapa på to uger etableres fra bunden.

TEKST NIELS-BIRGER DANIELSEN FOTO SARA SKYTTE

EN HÅNDFULD SOLDATER gør sig under en eftermiddagspause til gode med kaffe og brownies i sofaerne foran den store tv-skærm i 'Kuffen'. Det sociale samlingslokale ligger i den danske indkvarterings- og kontorbygning på Tapa-basen øst for Tallinn og drives af to kvinder fra KFUM, der er frivillige i velfærdsarbejde for soldaterne. Det er dem, der har bagt kagerne.

Opholdsrummet har reoler med et alsidigt udvalg af bøger – bl.a. tre eksemplarer af Biblen –, brætspil som 'Risk', 'Stratego' og 'Castles' samt et udvalg af blade lige fra 'Soldaten' over 'Basserne' til 'Illustreret Videnskab'.

Vigtigst er nok tre telefonbokse af hvidlamineret træ med glastrude, som står til personellet gratis rådighed. De er ofte alle optaget samtidig, for sikkerhedsreglerne lægger væsentlige restriktioner på kommunikation pr. mobiltelefon. Der er generelt

fokus på at hindre Rusland i at få oplysninger af efterretningsmæssig værdi, og et nøglebudskab fra ledelsen til soldaterne er: 'Betragt dit private udstyr og din tjenestemobil som værende en åben mikrofon.'

Begyndte missionen i soveposer

I dag fremstår 'Kuffen' som et hyggeligt og tilstrækkeligt opholdsrum, men der skulle gå nogle uger efter danskernes ankomst i marts, før det blev en realitet.

- Vi skulle tage over efter fransk-mændene som led i rotationen, og det er altid en betydelig udfordring, når missionen overgår fra et land til et andet, siger kaptajn Sajad Habib, næstkommanderende for Det Nationale Støtteelement (NSE).

- Folk måtte ligge i sovepose i 14 dage, inden sengene blev stillet op, og der kom en samlet leverance af sengetøj fra JYSK. Folk sad på udtjente, skæve sofaer og stole i

opholdsrummet, indtil de nye møbler blev stillet ind. Tingene blev ordnet on the go.

Han sigter til, at logistikfolkene kun havde 14 dage til at pakke 80 containere med madvarer, møbler, tv-apparater og meget andet ud. Dertil kom bl.a. opsætning af computere, netværk og wi-fi. Ideelt set havde man efter hans vurdering haft brug for to måneder for at være klar ved hovedstyrkens ankomst.

Oven i udfordringerne med indkvartering kom en vis utålmodighed efter at komme i gang med det, man egentlig var kommet for.

- Folk ville gerne i gang med øvelserne, men det var svært, når ammunitionen ikke var fremme, bemærker kaptajnen.

Ammunitionen oplagres i gamle bunkere fra den sovjetiske tid. De røde kasernebygninger fra dengang adskiller sig klart fra en række grå betonbygninger, der i løbet af få år

Personellet i Det Nationale Støtteelement (NSE) skulle pakke 80 containere ud i løbet af 14 dage, beretter kaptajn Sajad Habib, næstkommanderende i NSE.

blev bygget af de estiske myndigheder efter den russiske annektering af Krim i 2014.

Knaphed på containerplads

Danskerne har depot i en anden bygning med oversergent Emil Reitz Andersen som leder.

- Forsynerne i Viking-kompagniet, i Logistisk Detachement eller i NSE bestiller det hos depotet. Hvis vi har det på lager, plukker vi det inden for 24 timer. Hvis ikke vi har det, så bestiller vi det til levering fra depotet i Karup. Når vi modtager genforsyning hjemmefra, lægger vi materiellet op på udpakkerbordet, og her konstaterer vi så, om det skal ud til enhederne med det samme, eller om det skal ind på hylden.

En levering kommer hver uge med skib til havnebyen Paldiski eller med landevejstransport syd om Østersøen, og den gennemsnitlige leveringstid fra Karup-depotet er 14

Som chef for Logistisk Detachment står major Benjamin Dressel i spidsen for en middeltung transportgruppe samt reparations-, sanitets- og bjærgningstjenesten.

AFGØRENDE HISTORISK SLAGMARK

TAPA-BASENS NÆROMRÅDE har været scene for nogle af de militære begivenheder, der har været mest afgørende for de baltiske landes placering mellem øst og vest.

Da Rusland under zar Peter den Store den 24. juli 1704 under Store Nordiske Krig erobrede Dorpat (datidens navn for Tartu) efter en langvarig belejring, var det afslutningen på Sveriges 75 år lange herredømme over Estland. Det blev indledningen på et russisk overherredømme i mere end 250 år.

I Estlands uafhængighedskrig efter Første Verdenskrig og Den russiske Revolution bølgede fronten i 1919-20 netop i Tapa-området frem og tilbage mellem Den røde Hær og esterne, der blev støttet af enheder landsat af den britiske og finske flåde. Blandt enhederne var en frivillig enhed på ca. 200 danske soldater fra Dansk-Baltisk Auxiliærkorps under kommando af kaptajn Iver de Hemmer Gudme. Den 2. februar 1920 anerkendte Sovjetunionen ved en fredstraktat i Tartu Estlands uafhængighed.

I 1940 blev de tre baltiske republikker genindlemmet i Sovjetunionen, men i 1941 blev de erobret under Tysklands østoffsensiv. Efter at den tyske Wehrmacht i januar 1944 var blevet drevet væk fra Leningrad (i dag Sankt Petersborg), forsøgte man at standse tilbagegangen først ved Narva indtil juli 1944, derefter ved den såkaldte Tannenberg-linje ved Simeäid ca. 20 kilometer længere vestpå.

De fleste estere så på ingen måde Den røde Hær som befriere, og under de særdeles blodige kampe kæmpede en række estiske frivillig-enheder side om side med Nazityskland for at holde russerne ude. Under tysk kommando også stod bl.a. division 'Nordland' under Waffen-SS, der for en stor del bestod af danske østfrontfrivillige.

Da Tannenberg-linjen brød sammen i september 1944, blev de baltiske stater løbet over ende, og det, som balterne opfatter som 47 års russisk mørke, begyndte.

dage. Uden for depotbygningen står en række danske containere, men også i den henseende tog det tid at nå så langt.

- Da vi landede, var der snedynger. Den prioriterede rækkefølge i vores containeropstilling lod sig ikke realisere, siger Emil Reitz Andersen.

- Det var kaotisk med at få containerne på plads, fordi der også skulle være plads til forsyningerne til de britiske og franske forstærkninger. Det havde karakter af brandslukning, og det krævede forhandlinger at få plads til vores egen række.

I Forsvaret efter gymnasiet

Major Benjamin Dressel, 32 år, er chef for Logistisk Detachement, der er logistikens andet ben. Det indbefatter bl.a. en middeltung transportgruppe, der står for forbindelsen mellem NSE'et og Viking-kompagniet.

- NSE er den bagvedliggende og forudsætningsskabende logistik, mens Logistisk Detachementet håndterer den taktiske logistik på kamppladsen, forklarer han.

Transportfolkene deltog også i af-

hentningen af containere på havnen i Paldiski, da missionen skulle startes op.

Før Dressel blev udsendt til Estland, var han kompagnichef i to et halvt år ved 4. Transportkompagni/1. Logistikbataljon/1. Brigade. En kort beslutningsproces efter studenterekamen i 2009 førte ham ind i Forsvaret.

- Min gode ven i gymnasiet og jeg tog på en todages optagelsesprøve i Jonstruplejren. Den reklamerede under mottoet 'Brug dit hoved og brug din krop' med muligheden for at kombinere det akademiske og praktiske arbejde i én uddannelse. Det fandt vi meget spændende, fortæller Benjamin Dressel.

Han begyndte som 19-årig på Ser-gentskolen i Sønderborg og gennemførte officersaspirantuddannelsen, som på det tidspunkt kombinerede værnepligten og sergentuddannelsen.

Efter officersuddannelsen kom Dressel til Trænregimentet i Aalborg, hvor han var sanitetsdelingsfører og næstkommanderende for 2. Sanitets-kompagni/1. Logistikbataljon. Han

har været på international mission en gang før - i Kuwait som næstkommanderende i et NSE på hold 8 af Operation Inherent Resolve (OIR).

Fokus på specialist-arbejde

En rummelig, højloftet hal er helt fuld af pansrede mandskabsvogne, lastbiler og andre køretøjer, der får eftersyn. Reparationssektionen er en vital funktion i Logistisk Detachement, hvor man har prioriteret at have specialister - bl.a. en motor-mekaniker, en våbenmekaniker og en elektronikmekaniker. Tilfredshed med forholdene synes udbredt.

- Derhjemme var vi uden varme, men havde dog lys. Her har vi både lys og varme - tilstrækkeligt selv om vinteren, siger oversergent Henrik Krogh, der er sektionsfører.

- Vi er 1. echelon-værkstedet, og vores opgave er at klare de indledende reparationer i tilfælde af problemer ude i felten. Hvis en reparation tager mere end tre-fire timer, ryger den videre til 3. echelon-værkstedet i baglandet, hvor der er mere ro til arbejdet.

Vi får et kig ind i en Piranha, hvori

SUNDHEDSFAGLIG RYGDÆKNING

LÆGEN OG SYGEPLEJERSKEN, der er tilknyttet den danske eFP-styrke, kan konstatere, at soldaterne generelt har et godt helbred.

- Det er en hård mission, hvor de unge 'vikinger' virkelig giver den gas med den fysiske træning. Derfor ser vi en del træningsskader som vrid på knæ og virkninger af tung oppakning – op til 40 kg., siger læge Anne Gundersen.

Men der kan være andre ting, der trænger sig på.

"Vi er ind imellem ude for, at en soldat lægger ud med at nævne en mindre fysisk gene, hvorefter det viser sig, at det er noget andet og mere personligt, det drejer sig om," siger sygeplejerske Henriette Mølgaard og understreger, at hun og lægen er til rådighed '24/7'.

- Vi lægger vægt på at sætte os ned og høre, hvad de siger. Og der er grund til at understrege, at vi har tavshedspligt.

Den britiske styrke har fire læger, hvortil kommer én fransk og to estiske.

- Vi kan trække på briterne, hvis vi brug for det – og omvendt. Vi har blandt andet hjulpet dem med antibiotika i nogle tilfælde, bemærker Anne Gundersen.

De lokale sygehuse giver omfattende assistance,

f.eks. med analyse af blodprøver og optagelse af røntgenbilleder.

Det danske lazaret har en stor pansret ambulance, der køres ud i felten under øvelser og skarp indsættelse. Hertil kommer en kørende forbindeplads. På vej ud til en fremvisning af køretøjerne kommer vi i det kølige, men klare forårsvejr tilfældigt forbi en gruppe soldater fra Viking-kompagniet, der træner førstehjælp på en plæne – en påmindelse om, at uddannede førstehjælpere kan være den første forudsætning for at redde liv.

- Ambulancen kan varmes meget hurtigt op, hvad der er helt afgørende, når det gælder chancerne for at redde en alvorligt såret soldat, forklarer Anne Gundersen.

Sundhedspersonellet har også et kuppeltelt, hvor der hurtigt kan etableres en behandling.

- Blandt de kapaciteter, vi har til behandlingen, er en kuldeboks til medicin, en varmeboks til at opvarme væsker med, og det jeg vil betegne som 'en lille akutmodtagelse'. Den omfatter f.eks. ilt og sug til at suge en luftvej tør for slim og blod samt en lille hjertestarterkapacitet, sammenfatter lægen.

der er et værktøjsskab i den ene side og sæder til mandskabet i den anden. Der er et stort spil til at hive køretøjer fri. Vi får ligeledes forevist en M18-værkstedscontainer, der er en del af udrykningsberedskabet.

Sikkerhedsreglerne kræver stor halkapacitet.

- Køretøjerne skal være låst inde, når hallen ikke er bevogtet, og selv om hallen er aflåst, skal det enkelte køretøj også være låst. Når hold 6 kommer hertil med kampvogne til efteråret, kan næppe alle køretøjer være i hallen som i dag, vurderer Henrik Krogh.

3. echelon-værkstedet står for større planlagte eftersyn og udskiftning af store komponenter. Mens vi er på besøg, var en Piranha ved at få skiftet en pumpe, og en anden vogn fik skiftet styrehuset. En del banale reparationer – især på personbiler – bliver lavet af estiske værksteder ude i byen, fordi værkstederne koncentrerer kræfterne om specialisopgaver.

- Min gode ven i gymnasiet og jeg tog på en todages optagelsesprøve i Jonstruplejren. Den reklamerede under mottoet 'Brug dit hoved og brug din krop' med muligheden for at kombinere det akademiske og praktiske arbejde i én uddannelse.

Det fandt vi meget spændende.

Benjamin Dressel

Gravede kampstillinger lige før specialeforsvar

Kaptajn Sajad Habib, næstkommanderende for NSE, er cand.scient. fra Københavns Universitet.

- Da jeg skulle til at søge om værnepligt, var der ventetid på to år, så jeg skulle afgøre, om jeg ville vente eller lave noget andet. Jeg valgte at studere.

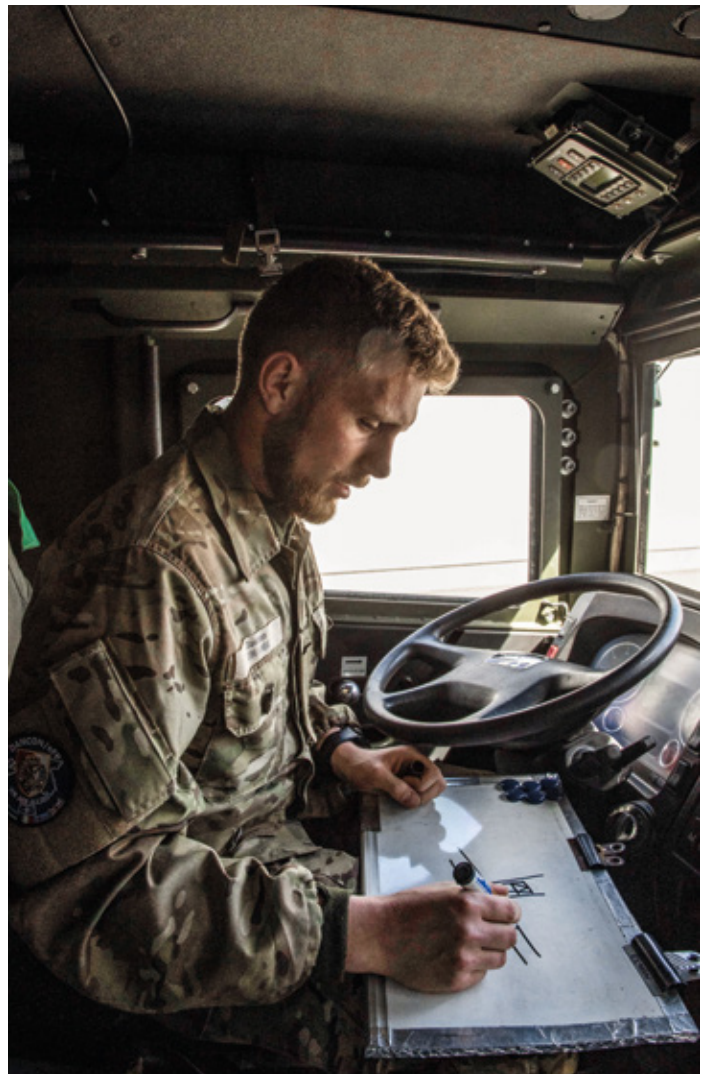
Da Habib var ved at være færdig med sit speciale, læste han om muligheden for at blive officer, hvis man havde en Bachelor.

- Dette så jeg som den perfekte mulighed for at realisere min drøm om at komme i Forsvaret. Efter at jeg startede på Sergentskolen i Varde i august 2017, skulle jeg dog tilbage og forsvare mit speciale i oktober 2017.

I ugen for specialeforsvaret skulle Sajad Habib deltage i gravning af kampstillinger i Haderslev.

- Torsdag eftermiddag blev jeg sat på toget, og næste dag skulle jeg så forsvare specialet inde på Nørre Allé i København. Det var noget af en

kontrast at gå fra mudrede huller til et fint auditorium, men fint gik det da, beretter kaptajnen.

Efter afslutningen af uddannelsen på Hærens Officersskole begyndte han ved Militærpolitiet i Aalborg i januar 2020.

- Min kæreste fik imidlertid et drømmejob i København, og det lykkedes mig at blive flyttet til Vordingborg Kaserne. Jeg kører dertil på arbejde fra vores fælles bolig i København.

Missionen i Estland er Sajad Habibs første internationale udsendelse, men han har fra start fået spændende oplevelser.

- Her har været prominente besøg, der viser interesse oppefra: Statsministeren, partilederne, Interforce, Estlands premierminister, den danske ambassadør og flere danske generaler.

Et selvstående minisamfund

Det Nationale Støtteelement, der har et personel på ca. 30, er specia-

listtugt. Sajad Habib giver et par eksempler på sådanne funktioner:

- En indkøber, der finder ud af, hvor vi kan få f.eks. mel, sukker og brød mest kost-effektivt. Det er eksempler på varer, det ikke kan betale sig at få sendt fra Danmark.

- En Material Requirements Planer (MRP), der har til opgave at gå videre med alle former for specifikke forespørgsler: Hvor findes f.eks. pigtråd på danske lagre, eller hvorfra kan det – alternativt – hurtigt skaffes. På samme måde, hvis det gælder en særlig slags tømmer eller bolte af en specifik type.

- En regnskabsuddannet medarbejder til at stå for ind- og udbetalinger

Når man ser bort fra et antal franskmænd, der bor i den danske indkvarteringsbygning som bidrag til IT-sektionen (CIS) og Militærpolitiet, er bygningen rammen om et nærmest selvstående dansk minisamfund.

Ved afslutningen på interviewet med kaptajn Habib går vi ned ad gan-

gen i stueetagen, og hans udpegning af lokalerne bestyrker indtrykket af, at alle funktioner er samlet:

Forsyningssektion for Viking-kompagniet. Militærpolitigarage. Delingskammer for Viking-kompagniets 1., 2. og 3. Deling. Logistisk Detachment. Postterminal.

Nede for enden ligger LNO (Liaison National Office), der er vinduet til værtsnationen. Al kontakt til estiske militære styrker og myndigheder går gennem dette kontor.

Derefter går vi til frokost i cafeteriet, det faste daglige mødested, der ligger mindre end 50 meter væk og drives af de estiske myndigheder. Undervejs går vi forbi en gruppe uniformerede værnepligtige, der har taget opstilling på geled – endnu en påmindelse om den høje prioritet, som selvhjulpethed på det militære område har for Estland. ■

DEN ULTIMATIVE TRÆKKRAFT

MANDSKABET PÅ DEN 38 TON TUNGE

BJÆRGNINGSVOGN MAN SX 45 Miller er godt tilfredse med at kunne bruge køretøjet uden begrænsninger. Lovgivningen i Estland giver nemlig mulighed for at bjærge og bugsere på offentlig vej.

- Det kan vi ikke i Danmark. Her er vi låst af tungvognsvejnettet, og hvis vi skal køre på andre veje, skal der ansøges om strækningstilladelse, oplyser oversergent Lasse Davidsen, der er vognkommandør på bjærgningsvognen, der hører under Logistik Detachment (LOGDET).

- En del af problematikken ligger i, at bjærgningsvognen i sin tid blev indregistreret som en mobilkran, og jævnfør de regler må en mobilkran kun trække sit eget tilbehør. Derved er det ikke lovligt at bugsere på de danske landeveje, og dermed går vi glip

af træning samt vedligeholdelse af kompetencer ved kørsel på vej.

Det betyder, at hvis et af Forsvarets køretøjer havarerer på offentlig vej, er man nødt til at ringe efter civil vejhjælp.

- Det er til stor frustration blandt danske bjærgere, siger Lasse Davidsen, der gør tjeneste ved 4. Transportkompagni/1. Logistikkataljon.

Forsvaret har 14 MAN SX 45 Miller-bjærgningsvogne, hvoraf halvdelen p.t. befinder sig i Baltikum - 6 i Letland og 1 i Estland.

Milleren er udstyret med en hovedwire med trækraft på 25 ton samt en rotator, der kan løfte og trække. Rotatoren har to 10 ton-spil, der gør det muligt at lave 'træk med sidehold' samt træk i alle bilens 360 grader.

WEIBEL
DOPPLER RADARS

**Time for
safe missions**

XENTA
TAKE BACK TIME

The Optimal Radar Solution for Short Range Air Defense
Introducing the only Short Range Air Defense (SHORAD) radar that detects and classifies low, slow and small flying objects several kilometers away. Giving you time to protect your assets on the ground and secure the safety of your people.

www.weibelradars.com

SAMLING I SVENDBORG

MIDT I MAJ var godt 100 personer med tilknytning til HOD samlet i Svendborg. Først blev der afholdt det mest fredfyldte repræsentantskab længe. Der var genvalg til formand Niels Tønning. Der blev valgt et par nye værnformænd og et par nye medlemmer til hovedbestyrelsen. Desuden blev det vedtaget fortsat at regulere kontingentet efter Nettoprisindekset.

Herefter var der tillidsrepræsentantsseminar, der først bød på et indlæg fra direktøren for Forsvarsministeriets Personelstyrelse, Janni Torp Kjærgaard. Bagefter var der en større paneldebat om HR-mæssige udfordringer, og så var forsvarsminister Morten Bødskov med via Teams. Han gav et indlæg om sit syn på tingenes tilstand lige nu og tog imod masser af spørgsmål fra salen.

Foto: Claus Fisker

Hovedbestyrelsen de kommende tre år:

Formand: Niels Tønning

Stedfortrædende formand: Thomas Vestergaard

Værnsformand, Hæren: Christian Busch

Værnsformand, Søværnet: Thomas Vestergaard

Værnsformand, Flyvevåbnet: Jan C. Wolff

Værnsformand, Hjemmeværnet: Kent Mikkelsen

Værnsformand, Beredskabsstyrelsen: Per Sloth Møller

Hovedbestyrelsesmedlemmer, Hæren

Kristian Blicher (suppleant for værnsformanden)

Kaare Brink Østergaard

Niels Peder Munksgaard

Rasmus Holkenberg

Sara Jensenius Kristensen

(Laura Friis Jepsen, suppleant for Sara frem til november 2022)

Hovedbestyrelsesmedlemmer, Søværnet:

Jan Landberg Svendsen (suppleant for værnsformanden)

Charlotte Overgaard Brath

Klaus Rehkopff

Hovedbestyrelsesmedlemmer, Flyvevåbnet:

Kim Malm (suppleant for værnsformanden)

Lars Munkholm

Martin Mosvad Lauridsen

Hovedbestyrelsesmedlem, Hjemmeværnet:

Niels Kjærgaard (suppleant for værnsformanden)

Hovedbestyrelsesmedlem, Beredskabsstyrelsen:

Jens Christian Kyser (suppleant for værnsformanden)

Hovedbestyrelsen har fået hele to nye værnsformænd. Per Sloth Møller for Beredskabsstyrelsen (øverst til venstre) og Thomas Vestergaard for Søværnet (forrest). Øvrige er fra venstre, Jan C. Wolff, Flyvevåbnet, Kent Mikkelsen, Hjemmeværnet og Christian Busch, Hæren.

Foto: Claus Fisker

Du kan læse HOD's beretning på hod.dk. Du skal være logget ind og finder beretningen under Om HOD.

Foto: Claus Fisker

HOD MEDLEMSFORDELE

Rådgivning

Du kan få rådgivning vedr. løn- og ansættelsesforhold, skatteforhold, tjenesterejser, INTOPS, pension, forsikringer med videre. Som fuldtids- eller kadet/elevmedlem har du desuden mulighed for at trække på sekretariatets bistand til lokale forhandlinger, hvor sagen ikke kan løses af den lokale TR.

Officersbanken – Lån & Spar

Du kan få unikke fordele i Lån & Spar, fordi HOD er medejer af banken.

Advokathjælp

HOD samarbejder med et advokatfirma, som du har mulighed for at benytte til en favorabel medlemspris.

Forsikring

HOD har aftaler med Tryg og Dansk Tandforsikring, hvor du kan få favorable medlemspriser på alle de forsikringer, som du har brug for.

Pension

HOD har en attraktiv og konkurrencedygtig aftale med PFA.

Lån

Du kan optage lån i Tjenestemændenes Låneforening til en fordelagtig rente og uden gebyrer og stiftelsesomkostninger.

Forbrugsforeningen

Du kan blive medlem af Forbrugsforeningen og få glæde af de fordele, som foreningen tilbyder.

Der er mange penge at spare på alt fra maling til rejser til den daglige kop kaffe.

Fagblad

Du modtager Fagbladet Officeren 6 gange om året.

Læs mere om alle medlemsfordelene på hod.dk.

Du er også altid velkommen til at kontakte os

på 3315 0233 eller hod@hod.dk

INDBERETNINGS- CIRKULÆRE OG OPLYSNINGSPLIGT

Selv officerer har fritid
– selvom det for mange godt kunne
være noget mere, end tilfældet
er. Det sker desværre en gang
imellem, at en officer kommer i
konflikt med lovgivningen i fritiden.
Det kan f.eks. være i forbindelse
med spirituskørsel, men det kan
også dreje sig om andre konflikter
med lovgivningen.

TEKST STEEN MIKKELSEN

Jeg vil her tage udgangspunkt i sager om spirituskørsel i fritiden.

Udfaldet af en sag om spirituskørsel kan – afhængig af promillens størrelse – medføre en betinget fængselsstraf, måske på 10 eller 20 dage. Hertil kan komme konfiskation af bilen, frakendelse af kørekort m.v. Og så kunne det jo ske, at officeren tænker, at det er noget, der er sket i fritiden, og derfor har det ikke noget med Forsvaret at gøre – *”jeg skal jo ikke ”ind og sidde”*. Derfor kunne officeren få den tanke at holde det helt for sig selv.

Men den går ikke!

Justitsministeriet har nemlig udsendt et cirkulære, nyeste udgave er fra september 2021, om blandt andet indberetning om straffesager mod offentligt ansatte, herunder straffesager vedrørende spirituskørsel. I daglig tale omtales cirkulæret som *Indberetningscirkulæret*. Men der er også andre bestemmelser, der bliver aktuelle.

I et tænkt eksempel vil jeg tage udgangspunkt i en situation, hvor en officer er på sommerferie i et sommerhus. Her har der en aften været rigtig god feriestemning. Næste morgen kører officeren en tur til bageren efter morgenbrød. På vej ind på parkeringspladsen bliver officeren standset af politiet i en rutinekontrol og bl.a. bedt om at puste i et alkometer, der ”slår voldsomt ud”. Officeren bliver anholdt, kørt til blodprøvetagning og herefter løsladt.

Som allerede nævnt vil en sådan hændelse ikke kunne skjules over for Forsvaret i det lange løb. Ifølge Indberetningscirkulæret skal politidirektørerne indberette straffesager mod personer, der er ansat i den offentlige forvaltning – for ansatte i Forsvarsministeriets koncern skal der indberettes til Forsvarsministeriets Personalestyrelse.

Denne indberetning skal ske, når der

- rejses sigtelse for en overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer, lov om våben og eksplosivstoffer m.v. eller lov om knive og blankvåben m.v.
- afsiges dom for overtrædelse af andre love, hvorved den pågældende idømmes højere straf end bøde
- sker administrativ inddragelse af førerretten i anledning af overtrædelse af færdselsloven
- sker ubetinget frakendelse af førerretten eller betinget frakendelse af førerretten i forbindelse med tjenestekørsel eller

Udskriftsdate: 6. april 2022

Retsinformation

CIR11 nr 9723 af 27/09/2021 (Gældende)

Cirkulære om indberetning om straffesager mod offentligt ansatte, indberetning om straffesager vedrørende seksuelt misbrug af børn mv., terrorisme og offentlig billigelse af visse strafbare handlinger, herunder som led i religiøs oplæring, begået af personer, der er ansat eller beskæftiget med børn, samt indberetning om straffesager vedrørende spirituskørsel og samtidig kørsel i frakendelsestiden begået af personer, der er ansat uden for den offentlige forvaltning

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin._1 nr. 2021-0092-3782

- indledes undersøgelse eller rejses sigtelse mod ansatte i Forsvarsministeriets koncern for et strafbart forhold, hvis indtagelse af alkohol eller euforiserende stoffer er et led i gerningsindholdet.

Så på et eller andet tidspunkt vil Forsvaret blive bekendt med hændelsen.

Derfor er der kun et at gøre. nemlig forholdsvis hurtigt at orientere sin chef om situationen.

I tilfælde, hvor der er tale om ansatte, som indgår i flyvende besætninger i Flyvevåbnet, skal politidirektørerne indberette til Forsvarskommandoen, hvis der er tale om et strafbart forhold, hvor indtagelse af alkohol eller euforiserende stoffer er et led i gerningsindholdet, f.eks. spirituskørsel.

Herefter vil den pågældende jf. gældende bestemmelse omgående blive meddelt flyveforbud.

For lige at runde spørgsmålet vedrørende flyvende besætninger af, så vil der efter domsafsigelsen yderligere ske det, at den pågældende indkaldes til møde i *Forsvarets kommission til vurdering af besætningsmedlemmers status i forbindelse med spiritus- og promillesager*. Denne kommission vil vurdere, om der fortsat skal opretholdes status.

Udover Indberetningscirkulæret findes også en FKO bestemmelse.

Bestemmelser for den militære sikkerhedstjeneste (FKOBST 358-1) pkt. 11.4, at enhver, der er sikkerhedsgodkendt, har *Oplysningspligt*. Man skal ganske simpelt underrette myndigheden, hvis man kommer i konflikt med lovgivningen. Underrettningspligten omfatter ikke bøder for overtrædelse af færdselsloven, med mindre bøden skyldes spirituskørsel, eller førerretten samtidig er blevet frakendt. Myndigheden orienterer så FE.

Når afgørelse i sagen foreligger, f.eks. ved dom fra retten i tilfældet med spirituskørsel, vil der med stor sandsynlighed ske følgende:

FE vil vurdere, om forholdet skal have betydning for sikkerhedsgodkendelsen. Den kan enten fortsætte uændret, blive reduceret eller helt frataget. Det vil ske efter fornøden partshøring.

Hvis der skulle ske det, at den pågældende ikke kan opretholde sikkerhedsgodkendelse til mindst HEMMELIGT, vil man med alt overvejende sandsynlighed blive afskediget, fordi fornævnte FKOBT 358-1 fastsætter, at officerer skal kunne opretholde sikkerhedsgodkendelse til mindst HEMMELIGT.

FPS vil herefter indlede afskedigelsesprocessen. For tjenestemænd vil der være tale om afsked på grund af uegnethed – den pågældende kan ikke opfylde et af arbejdsgeberens krav til de ansatte. Afhængig af ansættel-

sens længde vil der blive tale om afsked med egenpension, medmindre der er tidligere disciplinære forhold, der kan spille ind.

For overenskomstansatte vil der blive tale om afskedigelse med opsigelsesvarsel.

Hvis sikkerhedsgodkendelsen alene reduceres til HEMMELIGT, vil man med meget stor sandsynlighed blive overført til en anden stilling.

Hvis sikkerhedsgodkendelsen fortsætter uændret, eller den alene reduceres, vil der herefter kunne blive tale om ansættelsesretlige konsekvenser i form af f.eks. en disciplinær advarsel. Det vil altid ske efter fornøden partshøring.

Jeg har flere gange skrevet *sandsynligvis, kunne blive tale om, stor sandsynlighed* eller lignende. Det skyldes, at der altid vil være tale om konkrete og individuelle vurderinger i den enkelte sag.

Afslutningsvis er jeg nødt til at nævne, at en sag, hvor en officer har været i konflikt med lovgivningen i privat sfæren, vil kunne få betydning på den lange bane ved udnævnelser – især ved udnævnelser op i chefgruppen på grund af værdighedskravet eller med et andet ord *dekorum*.

Netop *dekorum* vender jeg tilbage med i en senere udgave af Officeren.

Book møde,
når det
passer dig

Vælg Tryg og få ekstra **fordele**

HOD har en attraktiv aftale med Tryg om forsikringer til medlemmerne. Aftalen giver dig fordele og services, som er med til at gøre din hverdag tryk.

Vælg os og få blandt andet:

- hurtig hjælp døgnet rundt
- særlig rabat på forsikringer gennem aftalen
- Tryg ID – Døgnåben rådgivning til identitetsmisbrug på nettet
- mulighed for bonus fra Trygs hovedejer, Tryghedsgruppen

Læs mere på **tryg.dk/partner/hod** eller ring til os på 70 33 25 25.

Det handler om at være

BRUG FOR ALLE ØJNE OG ØRER

Den nye situation i Østersøen får Det Bornholmske Hjemmeværn til at opfordre alle medlemmer til at bidrage til projekt 'Øget Opmærksomhed'.

TEKST NIELS-BIRGER DANIELSEN FOTO BERIT HVASSUM

UDSYNET OG STEMNINGEN på Bornholm er i dag nærmest vendt tilbage til det, der herskede under Den kolde Krig - i forsvarskredse efterhånden bredt kaldet 'Den første kolde Krig'. Under Officerens besøg på øen blev vi tilfældigt vidne til to patruljerende F16-fly, der er udstationeret på øen.

Ifølge major Lars Lilholm, operations-, planlægnings- og uddannelsesofficer ved Det Bornholmske Hjemmeværn, medfører den brøllende motorlyd fra jagerflyene stort set ingen af de klager over støj, der er almindelige andre steder i landet, hvor de opererer. F16'ernes tilstedeværelse er påskønnet.

- Det samme er tilfældet, når en fregat lægger til, eller når der kommer udenlandske styrker. Under Den kolde Krig var vi det eneste NATO-område bag 'jernetæppet', så også dengang var vi opmærksomme på, hvad der foregik i Østersøen, siger han.

- Efter afslutningen på Den kolde Krig oplevede jeg i midt-halvfemserne som chef for operationssektionen ved Bornholms Værn at blive tilbudt 'spændende kort'. Det var bl.a. et kort med samtlige stednavne på Bornholm transskriberet til russisk.

Vagtsomheden bliver ifølge majoren ikke mindre af erindringen om de sovjetiske bombardementer i 1945,

der betød, at kun 10 pct. af husene i Rønne og Nexø var ubeskadigede.

Forstyrrelser i normalbilledet

Lars Lilholm, der er 57 år, søn af en officer og opvokset på Bornholm, spiller en nøglerolle i de forholdsregler, som Hjemmeværnet tager. For et par år siden fik han ideen til projekt 'Øget Opmærksomhed', der nu er ved at blive implementeret.

- Vi har øget fokus på den generelle opmærksomhed blandt alle medlemmer, både aktive, reserven og fastansatte. Vi vil sikre et godt kendskab til normalbilledet - det, der sker lige der, hvor vi bevæger os i hverdagen, forklarer majoren under interviewet, der foregår på hans kontor på Almegaards Kaserne ved Rønne en lørdag morgen, mens en gruppe uniformerede frivillige uden for den rødmalede barakbygning gør klar til at sidde op på en lastbil for at køre ud på øvelse.

Den særlige sikkerhedspolitiske situation - præget som den er af usikkerhed og uforudsigelighed - aktualiserer de militære kompetencer.

- En af disse kompetencer er at være opmærksom på ting, der afviger fra normalbilledet, og som kan have betydning for den militære sikkerhed.

Lilholm har selv tilbragt langt det meste af sin karriere på øen. Efter

perioder ved Slesvigske Fodregiment, Sjællandske Livregiment og gennemgang af Officersgrunduddannelsen på Hærens Officersskole kom han til Bornholms Værn, der indtil sin nedlæggelse i 2000 var i stand til at kæmpe selvstændigt og kunne mobiliseres indtil brigadestørrelse. Efter stabstjeneste ved Forsvarskommandoen kom han i 2001 til Det Bornholmske Hjemmeværn, hvor han har været siden.

Den lokale forankring

Formen for og rammerne omkring interviewet er uformelle, men tonen præget af alvor. Lars Lilholm peger på behovet for et redskab til at sikre, at ændringer i det dagligdags billede bliver erkendt og meldt videre til rette myndigheder.

- Vi vil gerne bruge alle gode kræfter, og man behøver ikke at være aktiv hjemmevernssoldat for at kunne bidrage. De bedste observatører er dem, der bor og færdes lokalt, som kender normalbilledet og dermed er årvågne over for dem, der kommer udefra og vil os det ondt - ved spionage eller terror. Vi har en 'ny situation', understreger han.

Man har sikret sig, at Landsdelsregion Øst og Hærkommandoen ser positivt på projekt 'Øget opmærksomhed'.

- Det bygger på almindelig soldat-termæssig opmærksomhed: 'se – lytte – melde', men der bliver jo altså ikke tale om en ny efterretningstjeneste, uddyber Lars Lilholm.

Diplomatbiler og kritisk infrastruktur

Hjemmeværnet har ca. 700 medlemmer på Bornholm – heraf ca. 300 aktive og ca. 400 i reserven. Det er et dobbelt så stort medlemstal i forhold til befolkningstallet som i landet som helhed, og Det Bornholmske Hjemmeværn oplever i disse måneder en stort øget tilslutning.

- De aktive melder ofte, hvis de observerer mistænkelig aktivitet – f.eks. af 'biler med blå plader', det vil sige diplomatbiler – i nærheden af radarstationer, havneområder og anden kritisk infrastruktur, siger Lars Lilholm.

I september sidste år havde

Hjemmeværnet særligt fokus på et midlertidigt militært område med en mobil radar fra Flyvevåbnet, der var etableret på Østbornholm under den store russiske 'Zapad 21'-øvelse.

- Her varetog vi skarpe bevogtningssopgaver og optimerede vores opmærksomhed og meldevirksomhed blandt vore aktive hjemmeværnssoldater med stor succes.

En del meldinger er indløbet om køretøjer og personer, som havde mistænkelig optræden.

- Vi har en idé om, hvordan agenter og ondartede personer normalt opererer, og det er noget af det, vi har bedt vores folk om at være opmærksomme på, hvis de ser det, siger major Lilholm videre.

Han er tilfreds med kvalitetsniveauet.

- Vores erfaringer fra øvelser med eksterne enheder har vist, at vores hjemmeværnssoldater er ret gode til

at erkende personer, der ikke falder ind i normalbilledet, fastslår Lars Lilholm.

- På samme måde vil et hus, der har stået tomt i lang tid, men hvor der uden kendt grund pludselig er tændt lys, vække opmærksomhed, og ofte kender vi naboen.

Brug for mange kapaciteter

Efter operationsofficerens mening var det en fejl, at man for år tilbage delte Hjemmeværnet op i en aktivstruktur, hvor der er forskellige uddannelseskrav samt krav til funktionsrelateret tjeneste, og en reservestruktur med medlemmer, som der ikke stilles nogen krav til.

- Nu går vores bestræbelser i retning af at inddrage reserven mere. Det udstråler holdning, at du ønsker at være med på den ene eller anden måde. Også medlemmerne i passivstrukturen har mange kapaciteter og erfaringer, de kan bidrage med. Måske kan ikke alle slås, men så kan de noget andet, pointerer Lilholm.

Med andre ord er værdien af en reserve, der kan anvendes som mere, stor.

I forbindelse med Frømandskorpsets seneste øvelse på Bornholm, var Det Bornholmske Hjemmeværn indsat til bl.a. at overvåge og melde tilbage på Frømandskorpsets landsætninger og bevægelser i fire døgn. Lars, Allan og Mikkel (fra venstre mod højre) koordinerer nattens indsættelser.

- Jeg vil mene, at det absolut er en militær værdi – helt på linje med fysisk træning og skydefærdighed, som der ellers er mest fokus på. Faktisk er deres opgave mere relevant og vigtig i dagligdagen og forud for en konflikt, hvor andre militære kompetencer kan blive nødvendige.

700 'sensorer' – men for få til analyse

Det Bornholmske Hjemmeværn arbejder på at etablere et system, så man modtager meldingerne direkte – og derefter eventuelt sender dem videre til foresatte myndigheder. De største trusler anses at være spionageaktivitet og cyber-trusler.

- Vi skrev før påske ud til 315 af vore folk i reserven og opfordrede dem til at tage stilling til opgaven og melde sig, oplyser major Lilholm.

- Vi vedlagde et skema med 'den gode melding', der kan give oplysningerne en ensartet form. Får vi optimeret vores opmærksomhed via vores frivillige, har vi 700 'sensorer' på Bornholm.

Tilbagemeldinger i betydeligt tal indløber nu, og Det Bornholmske Hjemmeværn har også forslag til en app, der kan gøre det endnu nemmere at sende en melding. Den skal dog sikkerhedsgodkendes, før den eventuelt bliver en realitet.

- Flaskehalsen er, at vi er så få militære ansatte – kun fem. Vi har ikke ressourcerne til at analysere meldingerne, tilføjer Lilholm.

Ønsker kampgruppe tilbage

Som indfødt officer har Lars Lilholm længe været urolig over, at en selvstændig kampgruppe ikke har eksisteret siden nedlæggelsen af Bornholms Værn. Almegaards Kaserne blev dog reddet ved Forsvarsforliget i 2000, fordi Opklaringsbataljonen (3. Bataljon under Gardehusarregimentet i Slagelse) blev placeret her sammen med en lokalforsvarsregion.

- Men Opklaringsbataljonen bliver fra tid til anden sendt ud på internationale opgaver – aktuelt i Baltikum. Derfor har Bornholm ikke noget selvstændigt forsvar ud over Hjemmeværnet. Jeg synes, parallellen til Gotland er slående. Svensk forsvar rømmede for en længere årrække totalt øen, men nu har man genetableret et stærkt forsvar, fremhæver majoren.

Han foretrækker klart en fremtidig struktur, hvor en kampgruppe genetableres på Bornholm som på Gotland.

- Svenskerne har genoprettet tre regimenter. Også Norge og Finland tager forholdsregler. Skal vi så ikke også se at komme i gang med at

- Vi har øget fokus på den generelle opmærksomhed blandt alle medlemmer, både aktive, reserven og fastansatte. Vi vil sikre et godt kendskab til normalbilledet – det, der sker lige der, hvor vi bevæger os i hverdagen.

Lars Lilholm

genoprette og forstærke det nationale forsvar på Bornholm? spørger Lilholm.

Meget apropos indkaldte udenrigsminister Jeppe Kofod en uge efter interviewet den russiske ambassadør, Vladimir Barbin, til en samtale for på det kraftigste at protestere, fordi et russisk fly af typen Antonov 30 havde krænket dansk luftterritorium ud for Østbornholm fredag den 29. april. ■

Advokater med lang baggrund i Forsvaret, giver 20% rabat på advokatrådgivning til private

Vi har indgået aftale med HOD om medlemsrabat på advokatrådgivning.

Du kan således med fordel få berigtiget din bolighandel, styr på dine ansættelsesrettigheder, udarbejdet testamente eller ægtepagt, blive rådgivet om papirløst samliv, børn og samvær eller opløsning af parforhold – med andre ord, alt hvad du har brug for som privatperson.

Ring på tlf. 43 43 43 61 og hør om dine muligheder, send os en mail på glostrup@ret-raad.dk eller læs mere på www.ret-raad.dk/glostrup

Claus Rehl, Advokat (H)
PLR

Nicholas Ø. Keller, Advokat (L)
GHR

Ret&Råd
ADVOKATER

Glostrup Ballerup Greve

Ret&Råd Glostrup
Banegårdsvej 1
2600 Glostrup
glostrup@ret-raad.dk

Ret&Råd Greve
Korskildelund 6
2670 Greve
greve@ret-raad.dk

Tlf. (+45) 43 43 43 61
www.ret-raad.dk/glostrup

Serie

I audiens hos forsvarsattachéen

Danmark har
forsvarsattachéer placeret
rundt om i verden. Udover
attachéer er der også
en række militær- og
forsvarsrådgivere.

I denne artikelserie møder
Officeren nogle af de danske
forsvarsattachéer, der
repræsenterer Danmark.
Attachéernes opgave er at
være Forsvarsministeriets og
Forsvarets forlængede arm
i et pågældende land eller
pågældende organisation.

TEKST NIELS-BIRGER DANIELSEN FOTO BERIT HVASSUM

Tilbage i naturlig lederrolle

Når det store militære investeringsprogram, som forbundskansler Olaf Scholz har indvarslet, bliver udmøntet i praksis, bliver Tyskland den førende konventionelle forsvarsaktør i Vesteuropa, vurderer Danmarks forsvarsattaché i Berlin.

DA OFFICEREN I APRIL BESØGTE BRIGADEGENERAL JAKOB HENIUS, Danmarks forsvarsattaché i Berlin, var en fornyet politisk bølgegang netop opstået i Tyskland vedrørende spørgsmålet om leverance af tunge våben til Ukraine. Kritikerne angreb forbundskansler Olaf Scholz's efter deres opfattelse nølende linje, der forekom at stå i kontrast til kanslerens historiske Zeitenwende-tale i Forbundsdagen i februar. Her proklamerede han under stående applaus et ekstraordinært militært investeringsprogram på 100 milliarder euro.

Krisen var anledning til spørgsmålet om, hvorvidt det ikke er Frankrig og Storbritannien, der også i fremtiden vil være de virkelige stormagter i Vesteuropa? Det mener Jakob Henius ikke.

- Der, hvor Storbritannien og Frankrig har været førende de seneste 30 år, har været i internationale stabiliseringsoperationer. Scenarierne er usikre, men hvis vi antager, at vi igen skal ud i en kold krig, kommer Tyskland tilbage til sin rolle under Den første kolde Krig, hvor Bundeswehr var både stort og respektindgydende, vurderer han.

- Tyskland vil om fem-ti år være den væsentligste konventionelle forsvarsaktør i Vesteuropa, mens jeg har sværere ved at se nogen meget markant rolle til Storbritannien og Frankrig, når det handler om regi-

onal afskrækkelse og forsvar i Østersø-regionen. Både briterne og franskmændene har mere globale traditioner og har aldrig haft særligt fokus på Østersøen. Derfor er de måske ikke de mest oplagte partnere for Danmark i regionale sikkerhedsscenarioer.

Vendepunktet

Under alle omstændigheder er Tyskland for alvor på dagsordenen med et paradigmeskift, der er tredobbelt:

- 1) Tyskland skal kunne tale magtens sprog, bl.a. ved at hæve forsvarsudgifterne markant.
- 2) Energipolitik er blevet sikkerhedspolitik, og Tyskland har bl.a. suspenderet certificeringen af gasrørledningen Nord Stream 2.
- 3) Med den massive militære bistand til Ukraine har Tyskland brudt med et mangeårigt tabu om levering af våben til konfliktområder.

Jakob Henius opfatter stemningen i Bundeswehr som god.

- Det politiske punktum skal nu sættes med beslutninger om, på hvilke områder investeringerne skal foretages. Der er en positiv forventning om at kunne vende tilbage til Forbundsværnets oprindelige raison d'être fra tiden under Den kolde Krig.

Det falder i tråd med udtalelser fra oberstløjtnant Kai Prozeske, tysk forsvarsattaché i København, i Officeren for et år siden. Selv om Ukraine-krigen endnu ikke var i sigte, bekræftede han behovet for, at Tyskland frigør sig fra arven fra nazi-fortiden og indtager sin naturlige lederrolle.

Kommentarer til cyklisten

Interviewet finder sted på Bornholm, hvor den 59-årige officer og hans kone, Mette, har deres permanente bolig. Hendes familie stammer fra øen, mens han er fra København. De har været på udstationering sammen næsten 9 af de seneste 13 år og bor til daglig i den tyske hovedstad.

- Jeg arbejdede ind imellem fra Bornholm under de værste corona-nedlukninger, men slet ikke nu. Jeg har så megen klassificeret kommunikation, der ikke kan føres i en almindelig telefon eller på mail uden kryptering, så det er i det hele taget besværligt for mig at være i home office, fortæller Jakob Henius.

Parret bor centralt i det gamle Vestberlin tæt ved den danske ambassade.

- Jeg cykler på arbejde og til møder over alt i byen, og når jeg ankommer på cykel iført uniform eller jakkesæt, siger mine udenlandske kolleger, at de er misundelige og egentlig burde gøre det samme. Men når det kommer til stykket, bliver de alligevel ved med at komme i deres bil. Det er kun min hollandske kollega, der også cykler på arbejde.

En væsentlig del af brigadegeneralens arbejdsdag

består af møder – med hans egen stab, ambassadens ledelse, det tyske forsvarsministerium og de nordiske forsvarsattachéer, som han har et tæt samarbejde med. Attachérejser til tyske myndigheder er også jævnligt på programmet.

- Jeg følger udviklingen i tysk forsvars- og sikkerhedspolitik, som jeg rapporterer hjem om til både Forsvars- og Udenrigsministeriet, oplyser han.

Flere markedstilgængelige systemer

En af de aktiviteter, der virkelig fylder i kalenderen, er arbejdet for og med dansk forsvarsindustri.

- Foruden den løbende støtte til de enkelte virksomheder afholder vi tre-fire arrangementer årligt i Tyskland for danske forsvarsindustrielle virksomheder med f.eks. tema-briefinger og business-to-business-seancer, hvor vi faciliterer møder mellem sandsynlige danske og tyske samarbejdspartnere, uddyber Jakob Henius.

- Trade Council på ambassaden er klar til at hjælpe med det dybere markedsarbejde. Vi har desuden udgivet en industrihåndbog særlig målrettet mod dansk forsvarsindustri på det tyske marked, som vi opdaterer årligt.

Han mener, at dansk forsvarsindustri især kan have muligheder inden for digitalisering, droner, F35-kampflyet, sensorer, radarer og det maritime område.

- Det gør især mulighederne gode, at de tyske myndigheder har den erklærede målsætning at anskaffe flere markedstilgængelige systemer i stedet for at skulle udvikle alt fra bunden. Traditionelt har udenlandske virksomheder oplevet det som svært at komme ind på det tyske marked, tilføjer attachéen.

Udrustning, ikke oprustning

De massive tyske forsvarsinvesteringer vil – med forsvarsminister Christine Lamprechts ord – få karakter af *Ausrüstung*, ikke *Aufrüstung*. De 100 milliarder euro skal gå til at udfylde og polstre de eksisterende strukturer – ikke udvide dem.

- I praksis vil Luftwaffe få en meget stor andel af de ekstra ressourcer på grund af F35, Eurofighter, anskaffelse af nye tunge transporthelikoptere samt evt. et ballistisk missilforsvarssystem, siger brigadegeneralen om fordelingen.

- Marinen var i forvejen godt på vej med nye fregatter, korvetter og ubåde, og den tyske marineinspektør har derfor erkendt, at man næppe får så stor en bid. Hæren skal have så meget, den har brug for, for at udfylde den eksisterende struktur.

Det betyder, at tre divisioner skal transformeres tilbage til at kunne kæmpe selvstændigt som troppeformationer fra et stadium, hvor de gennem de seneste 20 år primært har fungeret som uddannelsesrammer for enheder til internationale missioner. 10. Panserdivisi-

on er nu rykket frem til at skulle være færdigopstillet i 2025 mod 2027 ifølge de oprindelige planer. Store midler skal bruges på indkøb af ammunition og forsyninger til værnene.

- Endvidere skal digitalisering og føringsstrukturer styrkes. På det værnsmæssige område skal også cyberforsvaret styrkes.

Øget samarbejde som tilvalgsmulighed

Resultatet af den nylige folkeafstemning blev som bekendt, at danskerne stemte ja til at afskaffe forbeholdet på Forsvarsområdet. Jakob Henius tillægger imidlertid ikke udfaldet stor betydning for det dansk-tyske samarbejde.

- Tyskerne har haft svært ved at forstå forbeholdet. Nu har danskerne besluttet at slette forbeholdet, og dermed får vi mulighed for at deltage sammen med Tyskland i EU-indsatser – hvis Danmark altså vil. Men når det gælder internationale stabiliseringsoperationer har Danmark tidligere valgt andre partnere – frem for alt Storbritannien og Frankrig –, der er mere parate til at bruge hard power og løbe risici, end Tyskland traditionelt har været. Danske udsendte styrker har derfor ikke haft særlig meget samarbejde med tyskerne på missionerne de sidste ca. 25 år. Det er svært at vurdere, om Danmarks holdning vil ændres. Det er op til os, om vi ønsker det, sammenfatter han.

Generelt er den tyske opmærksomhed rettet mod helt andre områder.

– Tyskland vil om fem-ti år være den væsentligste konventionelle forsvarsaktør i Vesteuropa, mens jeg har sværere ved at se nogen meget markant rolle til Storbritannien og Frankrig, når det handler om regional afskrækkelse og forsvar i Østersø-regionen.

Jakob Henius

Jakob Henius

1982: Værnepligtig ved Forsvarets Sanitetsskole i Jægersborg.
1988-95: Geledtjeneste ved Sjællandske Trænregiment på Farum Kaserne.
1992-93: Seks måneders udsendelse til Bosnien.
1997-99: Major og sektionschef på Hærens Logistikstole, Aalborg.
1999-2001: Forsvarskommandoen.
2001-2003: Lærer i militærhistorie på Hærens Officersskole.
2003-2006: Som oberstløjtnant bataljonschef i Den danske internationale Brigade, Vordingborg.
2006-2007: I to perioder chef for det danske logistikelement i Basra, Irak.
2009: Oberst og i seks måneder næstkommanderende i den fransklede multinationale brigade i Sektor Nord, Kosovo.
2009-13: NATO Defence College i Rom.
2013-15: Uddannelseschef på Forsvarsakademiet.
2015-16: To perioder i Mali som militærassistent for chefen for FN-styrken MINUSMA.
2017-19: Assisterende stabschef ved hovedkvarteret for NATO's Allied Rapid Reaction Corps i Innsworth, Storbritannien.
Fra 2020 brigadegeneral og forsvarsattaché i Berlin.

Fremmedsprog: Tysk, fransk, engelsk og lidt italiensk
Bøger især om politik, strategi, historie

– Jeg cykler på arbejde og til møder over alt i byen, og når jeg ankommer på cykel iført uniform eller jakkesæt, siger mine udenlandske kolleger, at de er misundelige og egentlig burde gøre det samme. Men når det kommer til stykket, bliver de alligevel ved med at komme i deres bil.

Jakob Henius

- Der er ikke så store forventninger til andre lande, fordi de udfordringer, Tyskland selv har, er så store. Der er fra tysk side positiv opmærksomhed på nogle kapaciteter i dansk forsvar, men jeg kan ikke gå i detaljer, da der er tale om klassificerede oplysninger, siger forsvarsattachéen.

Man opfordrer de mindre lande til at læne sig mere op ad Tyskland og i stedet prioritere at investere i nichekapaciteter. Tyskland har efter krigsudbruddet i Ukraine besluttet at anskaffe 35 Lockheed F35-kampfly, der vil give gode muligheder for både samarbejde og leverancer fra partnerlande.

- Tilsvarende viser den tyske regering interesse for at anskaffe et ballistisk missilforsvar, hvor man direkte har udtalt, at andre lande vil kunne inviteres med inden for i projektet. På flere områder vil der derfor opstå muligheder for et tættere dansk-tysk forsvarssamarbejde – i retning af det, vi havde under Den første kolde Krig.

Stort netværk fra fire år i Rom

Da Jakob Henius i 1982 som 19-årig blev indkaldt som værnepligtig, var det ikke en given sag, at han ville være officer.

- Men jeg fandt Forsvaret spændende, relevant og afvekslende, og beslutningen udviklede sig trin for trin. Afgørende var det for mig, at jeg kunne identificere mig med kerneproduktet, idet formålet – dengang som i dag – er at skabe sikkerhed, fortæller han.

Karrieren har budt på syv udsendelser på internationale missioner og tre udstationeringer. Af erfaringerne vil han især fremhæve tre perioder – først tiden, da han som kaptajn var kompagnichef gennem to år ved Sjællandske Trænregiment i Farum 1994-95.

- Det 'at være konge i mit eget kongerige' – at have det fulde ansvar for en enhed på op til 200 mand, herunder føring og uddannelse af værnepligtige gennem et helt forløb på 9 måneder. Det er udviklende og, tror jeg, noget særligt for enhver officer.

I 2009 fik han med grad af oberst for en fireårig periode en stilling som faculty advisor ved NATO Defense College i Rom, som Danmark disponerer fast over.

- Det er efter min mening Forsvarets bedste job, og jeg var så heldig at få det. Jeg var med til at planlægge og lede kurser inden for politik og strategi på højeste niveau – med 'Senior Course' som kernen i produktionen – og har derfra et kæmpe netværk af tidligere elever, klassekamerater og andre faculty advisors, som jeg har stor gavn af som forsvarsattaché i Berlin. Italien er desuden et spændende land at bo i, og så var det den første udstationering, jeg havde sammen med min hustru, erindrer Jakob Henius.

Den tredje opgave, han særligt fremhæver, er to halvårsperioder i Mali i 2015 og 2016 som militærassistent for generalmajor (senere generalløjtnant) Michael Lollesgaard, den danske chef for FN-styrken MINUSMA.

- Det gav mig erfaring med dynamikkerne inden for en kompleks FN-mission med kontingenter fra adskillige lande og mulighed for at operere inden for både den militære og politiske FN-søjle.

Respekt for familien

Ud over Mali har Henius været udsendt to gange til Irak, to gange til Kosovo og en gang til Bosnien.

Det har ikke sjældent været barsk for familien, der ud over konen omfatter en datter, der i dag er 31 år, og en søn på 28 år. Børnene har aldrig boet med forældrene i udlandet, fordi den første udstationering kom så sent, at de næsten var voksne.

- Det er altid hårdere at være familien, der er efterladt hjemme, end at være den, der er udsendt. Som udsendt har man sit arbejde at gå op i 24/7, og alt med daglige fornødheder som mad og tøjvask bliver ordnet af andre. Familien derhjemme står alene med det hele – inklusive usikkerheden om man kommer noget til. Jeg har stor respekt for, at de har tålt det, siger forsvarsattachéen.

Ægteparret, der nu har to børnebørn på 8 og 5 år, har boet i hovedstadsområdet det meste af deres liv, men købte for tre år siden en landejendom lige nord for Rønne. I en separat bygning på grunden ligger en butik, hvorfra Mette Henius forhandler garn og modestrik af eget design. Den drives under indehaverens fravær af de ansatte.

Brigadegeneralen fylder 60 år senere i år og glæder sig til at gå på pension fra Forsvaret om to år.

Det giver muligheder for at prøve noget nyt, men for så vidt vil han godt kunne udfylde al sin tid med fritidsinteresser.

- Jeg spiller klaver og er trommeslager på semi-professionelt niveau inden for rock og jazz, spiller bridge, elsker fodbold, går på jagt og fisker. I den forbindelse er Bornholm et godt sted at bo, for jeg kan gå nogle få hundrede meter ned til Østersøen gennem Hasle Skov og fange havørreder. Skønt! ■

SENIORSEMINAR

HOD inviterer sammen med PFA til seniorseminar på Sixtux, Middelfart.
Seminaret er for dig, der forventer at have 2-3 år tilbage på arbejdsmarkedet
– og din eventuelle samlever/ægtefælle.

Seminaret afholdes

mandag d. 22. august kl. 9.00 til tirsdag d. 23. august kl. 15.30

på adressen

Sixtus Sinatur Hotel & Konference

Teglgårdsvej 73

5500 Middelfart

FORMÅLET MED SEMINARET ER at klæde dig på til de sidste år på arbejdsmarkedet og på overgangen til pension eller efterløn – eller eventuelt et nyt job. Både faktisk omkring regler og begreber på området og med inspiration, som du kan bruge til at forholde dig til, hvordan tilværelsen skal forme sig i de kommende år.

På seminaret bliver du præsenteret for en række emner, der iflg. PFA's erfaringer er særligt relevante på netop det sted i livet:

- **Pensionsøkonomi:** Hvad skal du leve af, når du går på pension? Hvad skal du være opmærksom på i forhold til planlægningen af din pensionsøkonomi? I hvilken rækkefølge skal du bruge dine penge?
- **Muligheder og udfordringer** i både senkarrieren og den tredje alder – du får en række anbefalinger og gode råd til en overgang i livet, som for mange er en ret stor og vanskelig omvæltning.
- **Jobsøgning:** Hvis du ikke ønsker at sige farvel til arbejdsmarkedet, selvom din ansættelse i Forsvaret ophører, får du her viden om, hvad man lægger vægt på på det civile arbejdsmarked, hvad dine kompetencer hedder på "civilt" sprog, og hvordan dine kompetencer kan bruges både i det private og det offentlige. Endelig får du også tips til udformning af CV og brug af netværk i jobsøgningen.
- **Arv, testamente og begunstiggelse:** Er du opmærksom på, at der ved dødsfald gælder forskellige regler i forhold til hhv. de værdier, du ejer og har – f.eks. hus, bil og værdipapirer – og så pensionsopsparinger, som ved dødsfald fordeles efter andre regler? Og i hvilket omfang kan du selv styre udfaldet?

- **Et mere filosofisk blik på livet,** tiden og eksistensen, hvor du får det lidt mere overordnede perspektiv på det gode liv.

Undervisere og oplægsholdere på seminaret er dels PFA's eksperter vedrørende pensionsøkonomi, arv og testamente samt senkarrieren og overgangen til pension dels konsulent Steen Mikkelsen fra HOD vedrørende tjenestemandspensioner. Herudover vil du møde to eksterne eksperter vedrørende hhv. jobsøgning og livet og eksistensen.

Seminaret bliver tilrettelagt, så der er god mulighed for at stille spørgsmål og kommentere på indlæggene. Der bliver herudover lagt både større og mindre øvelser og opgaver ind i løbet af seminaret, dels fordi det styrker læringen og refleksionen, dels fordi det gør seminaret mere levende og styrker netværksdannelsen.

Der er ikke individuel rådgivning på selve seminaret, men det kan du altid aftale med PFA efterfølgende.

PFA har stor erfaring i at tilrettelægge og gennemføre denne slags arrangementer, som man har afholdt igennem de seneste 15 år. PFA afholder ca. 125 seniorkurser og –seminarer om året.

TILMELDING

Tilmelding foregår på hod.dk, hvor du skal logge dig ind. Deltagelse er gratis. Når du tilmelder dig, kan du også se flere detaljer om blandt andet programmet.

Da der kun er et begrænset antal pladser, foregår tilmeldingen efter først til mølle-princippet.

HOD ER BLEVET KONTAKTET AF ET MEDLEM, SOM I SENSOMMEREN 2020

vendte retur til Danmark efter en fler-årig udstationering til stabstjeneste i udlandet. Hjemkomsten skete i praksis i form af en uansøgt beordring til varig tjeneste. Medlemmet konstaterede, at hans individuelle kvalifikationstillæg var bortfaldet ifm. beordringen, hvilket FPS meddelte ham var "helt normalt" i hans situation. FPS havde dog kontaktet den nye chef, som var villig til at forhandle et tillæg, som selvfølgelig skulle gælde fra tiltrædelsestidspunktet. Og ganske rigtigt kunne der aftales et nyt tillæg fra tiltrædelsestidspunktet i den nye stilling. Det nye tillæg var ca. 33 % mindre end det gamle tillæg.

Efter mere end 1 år i stillingen kom vores medlem til at drøfte situationen med en kollega ved samme enhed, som

havde en fortid ved FPS Bemandingsafdeling. Kollegaen kunne fortælle, at man ved uansøgte beordringer beholder sit hidtidige kvalifikationstillæg, medmindre andet aftales.

Omhandlede medlem kontaktede HOD sekretariat, som har forelagt sagen for FPS Overenskomstafdeling. FPS er enig med HOD i, at det pågældende medlem var blevet fejlagtigt rådgivet af FPS. Overenskomstafdelingen besluttede derfor med tilbagevirkende kraft at genstarte medlemmets hidtidige kvalifikationstillæg af samme størrelse, som da han blev udstationeret.

Konsulent Søren Wad Clausen

OFFICEREN

Nr. 3/2022, 31. årgang

ISSN: 2445-5326
Fagbladet Officeren er udgivet af Hovedorganisationen af Officerer i Danmark (HOD)
Olof Palmes Gade 10
2100 København Ø.
Tlf. +45 3315 0233
Fax: +45 3314 4626
www.hod.dk

Facebook: Hovedorganisationen af Officerer i Danmark

Ansvarshavende redaktør:

Oberstløjtnant Niels Tønning
+45 2237 3966
niels@hod.dk

Redaktør:

Pressechef Vickie Lind
+45 5159 0742
vickie@hod.dk

Grafisk design:

Gregorius DesignThinking

Tryk: Jørn Thomsen Elbo A/S

Annoncer:

Ocean Design ApS
Dragstrupvej 12, Dragstrup
3250 Gilleleje
Annoncechef Casper Aistrup
cha@oceanmedia.dk
+45 3154 0300

Annoncepriser:

1/1 side: kr. 9.450
1/2 side: kr. 5.850
1/4 side: kr. 3.500
1/8 side: kr. 2.350
Priserne er inkl. 4 farver.

Redaktionen forbeholder sig ret til at afvise annoncer, der strider mod bladets tone og ånd.

Deadline for indlæg og annoncer:

Blad nr. 4/2022: 8. august
Som udkommer: 7. september
Blad nr. 5/2022: 19. september
Som udkommer: 19. oktober
Blad nr. 6/2022: 7. november
Som udkommer: 7. december

Abonnement: 828,- kr. pr. år.

Redaktion afsluttet den
7. juni 2022.

Kontrolleret oplag: 5.122 i perioden
1. juli 2017 – 30. juni 2018

Fagbladet Officeren er via trykkeriet Jørn Thomsen Elbo A/S certificeret efter følgende internationale standarder:
ISO 14001 miljøcertificering, ISO 9001 kvalitetscertificering, FSC-certificering og SvaneMærket.
Magasinet er trykt på miljørigtigt papir med vegetabiliske farver.

28

- Vi har en idé om, hvordan agenter og
ondartede personer normalt opererer, og
det er noget af det, vi har bedt vores folk
om at være opmærksomme på.

Lars Lilholm,
major

Læs: Brug for alle øjne og ører på Bornholm